

Beste lezer,

Sinds de feestelijke opening van de Academische Werkplaats Kajak op 15 december 2016 is er veel gebeurd. De zeven werkgroepen die Kajak vormen hebben een knappe prestatie neergezet, de website staat, twee nieuwe werkgroepen staan op de rol en het eerste congres is in aantocht. Trots? Zeker! Niet alleen op het resultaat, maar ook op 'de gedeelde inspanning om de stroming te bedwingen, of het nu cliënt en hulpverlener, of GGZ en gehandicaptenzorg betreft'.

Voortgang werkgroepen

Sinds de start van de werkplaats eind 2016 zijn de werkgroepen drie maal bijeengewees. In de eerste twee sessies werden volgens de systematiek van het projectmatig creëren (PMC) de doelen opgesteld en het eindresultaat van de werkgroepen, in gezamenlijk overleg, vastgelegd. Geen geringe prestatie gezien de multidisciplinaire samenstelling van de werkgroepen en de onderwerpen die zich van oudsher kenmerken door verschillende visies. Een mooi voorbeeld van de constructieve dialoog tussen de verschillende professionals is de naam van de werkgroep PTSS en LVB, die eerst veranderde naar 'LVB en chronisch trauma' en nu is omgedoopt naar 'LVB en traumatisering'. De laatste naam heeft oog voor het proces waarin jongeren met een LVB soms te maken krijgen: een opeenstapeling van kleine en grote potentieel traumatiserende gebeurtenissen, die soms tot een PTSS en soms tot andere psychische klachten leiden – maar in de praktijk allemaal behandeling behoeven.

In de derde sessie zijn de werkgroepen bijeen geweest om te werken aan hun eindproduct: vaak een richtlijn diagnostiek en behandeling (Werkgroep LVB en Traumatisering, Werkgroep CGT en LVB, Werkgroep Middelengebruik en LVB, Werkgroep Psychofarmaca bij LVB), maar ook effectiviteitsonderzoek en ontwikkelen van nieuwe interventies (Werkgroep Straatwijzer, Werkgroep Wilsbekwaamheid).

In september en oktober komen de werkgroepen voor de vierde maal samen, om in januari 2018, ongeveer een jaar na de officiële start, een intern congres te houden voor alle werkgroepleden gezamenlijk. In de ochtend presenteren de werkgroepen hun werk aan elkaar, wisselen informatie uit tijdens de lunch, en werken weer in klein comité verder aan hun eigen product in de middag.

Nieuwe werkgroepen

In september dit jaar gaat de werkgroep Transitiecoach LVB van start. Deze werkgroep heeft als doel om een e-learning module voor transitiecoaches LVB te maken. Een transitiecoach is iemand die jongeren met een LVB en psychische problemen helpt bij de overgang van 18- naar 18+ op diverse terreinen, zoals ondersteuning en behandeling, onderhouden sociale contacten, financiën, wonen en werken. Voor veel jongvolwassenen met een LVB vormt deze transitie een forse uitdaging omdat de maatschappij vanaf 18 meer eisen aan de zelfstandigheid en het adaptieve vermogen stelt.

Op initiatief van 's Heeren Loo is Kajak begonnen met het werven voor een werkgroep Hechtingsproblematiek bij LVB. De ervaring leert dat een aantal jongeren met een LVB opgroeit in omstandigheden die veilige hechting in de weg staan, variërend van onvoldoende emotionele beschikbaarheid van de primaire hechtingsfiguur tot lichamelijke en affectieve verwaarlozing. Er zijn echter geen bewezen effectieve behandelinterventies voor hechtingsstoornissen bij LVB, wat maakt dat er landelijke grote verschillen zijn in de aanpak, en de geboden zorg sterk afhankelijk is van de individuele behandelaar. Een landelijk gedragen, multidisciplinaire werkgroep zou belangrijke stappen kunnen zetten om tot een handreiking Hechtingsproblematiek bij LVB te kunnen komen.

Interesse om aan te sluiten bij de werkgroep (belasting is 12 uur per jaar gedurende 3 jaar per lid van de werkgroep)? Laat het weten op info@awkajak.nl.

Nieuws

Felicities voor Straatwijzer, dat genomineerd werd voor de Jan van der Kruis Innovatieprijs 2017. De Jan van der Kruis Innovatieprijs is een innovatieprijs die bedoeld is voor iedereen die een brug wil slaan tussen onderzoek en praktijk. De nominatie is daarmee niet meer dan terecht, want Straatwijzer (één van de werkgroepen van Kajak) is een educatie programma voor jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB) en/of psychiatrische stoornis en hun ouders. Met Straatwijzer leren ouders en jongeren (12+) op een interactieve manier wat hun beperking inhoudt en hoe zij de koppeling kunnen maken tussen deze informatie en zichzelf. De informatie wordt aangeboden door strips, filmpjes en visuele oefeningen die zo veel mogelijk auditief worden ondersteund. Ouders krijgen meer informatie over de gevolgen die een LVB heeft voor hun kind, het effect op het dagelijks leven thuis en de opvoeding.

Minder feestelijk maar wel praktisch nieuws: Laura Leenarts, lid van de werkgroep Traumatisering bij LVB tot zij voor haar onderzoek naar Basel verhuisde, maakte samen met haar collega's van de William Schrikker Groep een gedegen en bruikbaar overzicht van interventies voor agressie en gedragsstoornissen bij jongeren met een LVB.

Het overzicht is te downloaden op de website van Kajak:

[http://www.academischewerkplaatskajak.nl/images/Factsheet - Gedragsinterventies LVB jongeren.pdf](http://www.academischewerkplaatskajak.nl/images/Factsheet_-_Gedragsinterventies_LVB_jongeren.pdf)

Een andere praktische handwijzing vormen de dit jaar verschenen reeks Handreikingen voor hulp aan slachtoffers van mensenhandel en loverboys. De handreikingen kunt u vinden op:

<http://www.kenniscentrumlvb.nl/kennis-delen/publicaties/product/15-handreikingen-aanpak-mensenhandel-loverboyproblematiek-lvb-en-psychische-problematiek>

En op:

<https://www.kenniscentrum-kjp.nl/Professionals/Slachtoffers-loverboys/Algemeen-3>

Tenslotte is het aardig om te vermelden dat het Handboek Psychiatrie en lichte verstandelijke beperking – het eerste product van de academische werkplaats - bijna door de eerste druk van 1500 exemplaren heen is. Daarmee zal het voorlopig nog niet in de NRC Boeken top-10 komen maar voor de 70 auteurs toch een mooi signaal dat er in Nederland een grote behoefte is aan de gedegen en bruikbaar beschreven psychologische, pedagogische, psychiatrische en maatschappelijke inzichten omtrent LVB.

Meer weten?

www.academischewerkplaatskajak.nl - info@kajak.nl

Dr. Wouter Groen
Programmaleider